

บันทึกข้อความ

ส.บ.บ. 3365/58

ส่วนราชการ ฝ่ายวิจัยการใช้น้ำชลประทาน ส่วนการใช้น้ำชลประทาน โทร. ๒๓๗๗

ที่ สบอ(๗๗)๐๖/๓๐/๒๕๕๘ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและ
ชาวนา

เรียน ผส.บอ ผ่าน ผชน.บอ.

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายด่วนที่สุดที่ คปก.๐๓/ว ๑๑๓๐ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เชิญกรมชลประทานเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเรื่องปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา ในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑๖/๑ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถ.แจ้งวัฒนะ ปากเกร็ด นนทบุรี และ ดินันต์ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว นั้น

ดิฉันขอสรุปสาระสำคัญในการร่วมรับฟังความคิดเห็นฯ ดังนี้

๑. สมาคมเครือข่ายข้าวและชาวนาได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ให้ช่วยสนับสนุนจัดทำร่าง พ.ร.บ.ข้าวและชาวนาแห่งชาติ พ.ศ.... จึงได้มีการจัดตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนาขึ้น และได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นเรื่องปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยครั้งนี้เป็นการจัดครั้งที่สาม

๒. ดร.ลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เป็นประธานในที่ประชุม ฝ่ายเลขานุการได้เสนอแนวทางการพิจารณาไว้ ๕ ประเด็นหลัก คือ ราคาและการตลาดข้าว การประกันภัยพืชผล การส่งเสริมเกษตรกรชาวนา การจัดตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับข้าว และการรวมกลุ่มชาวนา

๓. แนวทางการยกร่างกฎหมายในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

๓.๑ ราคาและการตลาดข้าว : ลดต้นทุนการผลิตข้าว สร้างสมดุลอุปสงค์-อุปทาน ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกข้าวของชาวนา สร้างแรงจูงใจให้ผู้ค้าข้าวหรือโรงสีเข้ามาพัฒนาตลาด สนับสนุนเงินทุนในแต่ละภาคส่วนของขบวนการผลิตข้าว กำกับไม่ให้มีการรั่วไหลและให้เกิดความเป็นธรรม

๓.๒ การประกันภัยพืชผล : อาจมีการพิจารณานำเอาการประกันภัยราคาข้าว เข้ามาเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง นอกเหนือจากการประกันภัยที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

๓.๓ การส่งเสริมเกษตรกรชาวนา : ส่งเสริมให้มีการผลิตข้าวสำหรับกลุ่มเฉพาะเจาะจง เช่น ข้าวอินทรีย์ พันธุ์ข้าวท้องถิ่น การกำหนดพื้นที่ทำนา (Zoning) แบบแยกประเภทข้าว เช่นข้าวเพื่อสุขภาพ ข้าวเชิงพาณิชย์ หรือข้าวเพื่อบริโภคเอง ปรับโครงสร้างการผลิตข้าวในเขตชลประทาน จัดหาพันธุ์ข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการ มีหน่วยงานที่เป็นศูนย์ข้อมูลเรื่องข้าว ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับรู้ข่าวสารการเกษตร เช่น เมล็ดพันธุ์ สารเคมี เป็นต้น

๓.๔ การจัดตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับข้าว : ยังคงต้องมีคณะกรรมการชุดใหญ่ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเฉพาะเรื่องควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ต้องมีผู้แทนจากทุกภาคส่วนร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

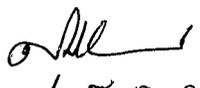
๓.๕ การรวมกลุ่มชาวนา : ระบบสหกรณ์ยังเป็นระบบที่ดีมาก แต่ต้องมีมาตรการกำกับไม่ให้มีการทุจริต เพิ่มอำนาจต่อรองให้ชาวนา พันธุ์ศูนย์ข้าวชุมชนที่มีอยู่เดิมให้มีบทบาทมากขึ้นเพราะเป็น

หน่วยงานที่ขับเคลื่อนเรื่องข้าวได้ดี

๓.๖ คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนาจะจัดสัมมนาเพื่อจัดทำ
รายละเอียดในแต่ละประเด็นอีกในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางมณฑนา สุจริต)
วน.บอ.

กรม
65๕๔ วน.บ.นอ
เพื่อโปรดทราบ

/ ๕ ๓ ๕๕
(นายศุภชัย แก้วลำไย)
ผชน.บอ.

- กรม
- ๒๕ ๐๐.๒๕

8๐๐๕๘
(นายทองเปลว กองจันทร์)
ผส.บอ.

ส่วนที่สี่

✓ มอ. ลก.

กรมการเลือกตั้ง
เลขรับ.....
วันที่.....
เวลา.....

ปี 18695/58

ที่ คปก. ๐๓ / ๖ ๑๑๓๐

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ชั้น ๑๕
ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมโครงการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา”

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา”

๒. กำหนดการและแบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการ ฯ

ด้วยสมาคมเครือข่ายข้าวและชาวนา ขอให้สนับสนุนการจัดทำร่าง พ.ร.บ. ข้าวและชาวนาแห่งชาติ พ.ศ. ... และประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจึงกำหนดจัดโครงการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา” เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาเกี่ยวกับข้าวและชาวนาและชี้ประเด็นข้อเสนอทางนโยบายและกฎหมายที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไปและรับฟังความคิดเห็นต่อความจำเป็นและข้อเสนอในการปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยข้าวและชาวนา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงขอเรียนเชิญท่านหรือผู้แทนเข้าร่วมโครงการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว ในวันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๑๖/๑ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวต่อไป จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์)

เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

สำนักบริหารการประชุมและข้อมูล

โทร. ๐ ๒๕๐๒๖๐๐ ต่อ ๘๒๗๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๔

โครงการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง

“ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา”

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมชั้น ๑๖/๑ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยสมาคมเครือข่ายข้าวและชาวนา ได้มีหนังสือที่ คนท.๐๐๑/๑๗ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอสันับสนุนการจัดทำร่าง พ.ร.บ.ข้าวและชาวนาแห่งชาติ พ.ศ.... ต่อประธานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อให้ช่วยสนับสนุนจัดทำร่าง พ.ร.บ.ข้าวและชาวนาแห่งชาติ พ.ศ.... และที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้มีมติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘ เมื่อวันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา เพื่อจัดทำร่างความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย จึงได้มีคำสั่งที่ ๐๒๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา และ คำสั่งที่ ๐๒๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนาเพิ่มเติม เพื่อจัดทำร่างความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณา ซึ่งได้มีการประชุมคณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับข้าวและชาวนา จำนวน ๓ ครั้ง ด้วยการทบทวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และสอบถามความเห็นและข้อมูลจากสมาคมเครือข่ายข้าวและชาวนา นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องการค้าข้าว และผู้แทนภาคประชาสังคมที่ทำงานร่วมกับชาวนาภาคกลาง ทั้งนี้ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะทำงานจึงมีมติเห็นชอบให้จัดเวทีรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและการดำเนินธุรกิจค้าข้าวทั้งกระบวนการเพื่อเชิญเป็นวิทยากรมานำเสนอประเด็นปัญหาในภาพรวมทั้งหมดและชี้ประเด็นข้อเสนอของการการแก้ไขปัญหาทั้งในทางนโยบายและการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนากฎหมาย

คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา จึงจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา” จากผู้มีส่วนได้เสียและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาเกี่ยวกับข้าวและชาวนาในภาพรวมทั้งหมด และชี้ประเด็นข้อเสนอทางนโยบายและกฎหมายที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป

๒. เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อความจำเป็นและข้อเสนอในการปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยข้าวและชาวนา

๓. วิธีการดำเนินงาน

การประชุมรับฟังการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Focus Group)

๔. กลุ่มเป้าหมาย (ประมาณ ๔๐ คน)

- ๔.๑ ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจข้าว
- ๔.๒ ผู้แทนสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการดำเนินธุรกิจค้าข้าว
- ๔.๓ นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องข้าวและการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับข้าว
- ๔.๔ ผู้แทนสมาคมหรือสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจข้าว

๕. เวลาและสถานที่

๕.๑ วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

๕.๒ ห้องประชุม ๑๖/๑ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ นนทบุรี

๖. ผู้รับผิดชอบ

คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประเด็นปัญหาในภาพรวมทั้งกระบวนการ รวมถึงประเด็นแนวทางทางปฏิรูปนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการดำเนินธุรกิจการค้าข้าวและชาวนา รวมถึงการพิจารณาถึงความจำเป็นในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้าวและชาวนา